

Valmistelija

Hallintojohtaja Henri Pätsi, p. 0401595715

Vuoden 2024 talousarvion osan 1.7 TALOUSARVION RAKENNE, SITOUVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET mukaan:

Toiminta-alueiden on raportoitava kaupunginhallitukselle ja valtuustolle määräajoin toiminta- ja tulostavoitteiden toteutumisesta seuraavalla aikataululla:

- *tammi-maaliskuun toteutumasta 30.4. mennessä*
- *tammi-kesäkuun toteutumasta 15.8. mennessä*
- *tammi-syyskuun toteutumasta 31.10. mennessä*
- *koko vuoden toteutuma-arvio (ennuste) 15.8. mennessä*

Raportoinnissa pääpaino tulee olla mahdollisissa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämistä koskevien syiden kuvaamisessa. Lisäksi tulee esittää suunnitelma korjaavista toimenpiteistä tai suunnitelma talousarviomuutoksen hakemisesta.

YHTEENVETO TALOUDEN TOTEUTUMASTA RAPORTOINTIJAKSOLLA

Toimintakatteen (sisäinen ja ulkoinen) toteuma toiminta-alueittain:

- Hallintotoiminta: toteuma -2,560 M€, 48,7%, alitus 1,3 %-yksikköä, 68 t €.
- Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: toteuma -9,541 M€, 55,5 %, ylitys 5,5 %-yksikköä, 946 t€.
- Tekninen- ja ympäristötoiminta: toteuma -2,000 M€, 65,0 %, ylitys 15,0 %-yksikköä, 462 t€.
- Kunnan yhteistoiminta: toteuma -0,528 M€, 63,4 %, ylitys 13,4 %-yksikköä, 112 t€

Koko kaupungin vuoden 1.-2. neljänneksen ulkoisen toimintakatteen toteuma on 55,5 % koko vuoden talousarviosta. Ylitys tasaiseen toteumaan verrattuna on 5,5 %-yksikköä, noin 1,45 M €. Toimintatuottojen (ulkoinen ja sisäinen) toteuma on 47,9 % ja toimintakulujen toteuma 53,2 % talousarviosta.

Verotuloja kertyi 6,876 M€ (56,3% talousarviosta) ja valitonusuusia 7,679 M€ (67,8%).

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma on -0,366 M€, 123 % talousarviosta. Alhaisten korkojen aikana otetut lainat korvautuvat vähitellen korkeampikorkoisilla lainoilla, jotka joudutaan ottamaan suurelta osin lainanmaksua varten lainanhoitokatteen heikennyttyä. Sijoitukset tuottavat kohtuullisesti, mutta tuotot eivät riitä kattamaan rahoituskuluja kokonaisuudessaan.

Vuosikate, -0,440 M€, on negatiivinen ja noin 2,50 M€ talousarvion tasaista toteumaa heikompi (koko vuoden talousarvio 4,110 M€).

Toimintakatteen ja vuosikatteen toteumia tarkasteltaessa on huomioitava, että käyttötalouden tulot ja kulut sekä rahoitustuotot ja -kulut kertyvät vuoden aikana osin epätasaisesti ja ovat osin jaksottamatta (mm. lainojen korkokuluja ei jaksoteta kesken tilikauden) tilikauden ollessa kesken. Korkotuotot mm. tytäryhteisöille myönnettyistä lainoista laskutetaan vasta vuoden lopussa.

Suunnitelman mukaisten poistojen toteuma, -1 763 t €, on 51,4 % talousarviosta. Arvon alentumiset (kiinteistöjen alaskirjaukset) kirjataan vasta tilinpäätöksessä. Tasaisella toteumalla laskettuna suunniteltujen alaskirjausten vaikutus tulokseen ja yli-/alijäämään olisi noin -387 t € /neljännesvuosi.

Poistoeron muutos kirjataan vasta tilinpäätöksessä. Tasaisella toteumalla laskettuna poistoeron muutoksen vaikutus yli-/alijäämään on noin +26 t € /neljännesvuosi.

Rahastojen muutos (toteuma 146,8 t €, 38,2 %) sisältää kehittämisrahastosta kesäkuun loppuun mennessä katetut menot.

Edellä mainituista syistä johtuen osavuositarkastuksen osoittama tilikauden alijäämä - 2 056 964 € suoraan ei kerro suoraan talouden kokonaistoteumaa.

Kaupungin hallinnossa lasketut ennusteet v. 2024 talousarvion alijäämäksi vaihtelevat 1,8 ja -2,8 M € välillä, jolloin toteuma ylittäisi v. 2024 talousarvion (366 t € alijäämä) 1,43 - 2,43 M €:lla. Valtiokonttorin raportointipalveluun ilmoitettu ennuste vuoden 2024 tilinpäätöksen yli/alijäämäksi on -1 780 667 €.

Investointien ennustetaan toteutuvan 2 M € talousarviota pienempinä, mikä selittyy 2 M € jätevedenpuhdistamoinvestoinnin poistumisella talousarviovuodelta. Investointitaso aleneminen vaikuttaa taloustilanteeseen suotuisasti, mikäli investoinnin poistuminen suunnitelmavuodelta ei nosta investointitasoa tulevina vuosina.

Lainakannan vuoden lopussa arvioidaan olevan 34 632 000 €, jolloin lainakanta lisääntyisi 1,2 M €, missä on ylitystä talousarvioon nähden 3,1 M €. Talousarvion mukaan lainakannan olisi tullut vähentyä 1,9 M €, vaikka lainaa olisi otettu 2 M € talousarviovuodelta poistettua jätevedenpuhdistamoinvestointia varten. Syynä lainakannan kasvuun investoinnin pistamisesta huolimatta ovat v. 2023 suuri alijäämä, ennustettu alijäämä v. 2024 sekä heikko kassatilanne, mikä edellyttää lainanottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Ennustettu alijäämä kääntää taseen edellisten tilikausien yli/alijäämän voimakkaasti negatiiviseksi. Kaupungin riski joutua erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien kuntien arviointimenettelyyn jo lähivuosina on todellinen ilman riittävän nopeita ja vaikuttavia talouden korjaamistoimenpiteitä. Tähän vaikuttaa erityisesti huomattava laina- ja vuokravastuukanta yhdistettynä lainanhoitokyvyn heikkenemiseen niin, ettei lainakantaa pystytä pienentämään.

Osavuositarkastus toimitetaan kaupunginhallituksen jäsenille ennen kokousta.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus:

1) merkitsee osavuosisikatsauksen (talouden ja toiminnan toteuman) 1-6/2024 tiedoksi (pöytäkirjan liite) ja valtuuttaa hallintojohtajan tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä korjauksia ennen valtuustokäsittelyä; ja
2) esittää valtuustolle, että se merkitsee talouden ja toiminnan toteuman 1-6/2024 tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:

1) merkitsi osavuosisikatsauksen (talouden ja toiminnan toteuman) 1-6/2024 tiedoksi (pöytäkirjan liite 3) ja valtuuttaa hallintojohtajan tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä korjauksia ennen valtuustokäsittelyä; ja
2) esittää valtuustolle, että se merkitsee talouden ja toiminnan toteuman 1-6/2024 tiedoksi.

Jakelu

valtuuston esityslistalle

VALT 23.09.2024 § 33
3018/02.02.02/2024

Kaupunginhallituksen esitys

Valtuusto merkitsee talouden ja toiminnan toteuman 1-6/2024 tiedoksi (liite).

Päätös

Valtuusto merkitsi talouden ja toiminnan toteuman 1-6/2024 tiedoksi (liite 2).